

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
2014 – 2020 г.
за 2014 г. и 2015 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
1. Идентификация	3
2. Преглед на изпълнението на оперативната програма	3
3. Изпълнение на приоритетни оси	5
3.1 Преглед на изпълнението	5
3.2 Общи и специфични за програмата показатели	8
3.3 Етапните цели и целевите стойности, определени в рамката на изпълнението	18
3.4 Финансови данни	18
4. Обобщение на оценките	23
5. Информация за изпълнението на Инициативата за младежка заетост	23
6. Проблеми, свързани с изпълнението на програмата и приетите мерки	32
7. Резюме за гражданите	32
8. Доклад за използването на финансовите инструменти	35

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Номер по ССИ	2014BG05M9OP001
Наименование	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
Версия	1.4
Отчетна година	2014 и 2015
Дата на одобрение на доклада от мониторинговия комитет	

2. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА (ЧЛЕН 50, ПАРАГРАФ 2 И ЧЛЕН 111, ПАРАГРАФ 3, БУКВА а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

Ключова информация относно изпълнението на оперативната програма за съответната година, включително и относно финансовите инструменти във връзка с финансовите данни и данните за показателите.

ОП РЧР 2014-2020 г. е първата оперативна програма, която стартира в България за новата финансова рамка 2014–2020 г. на Европейския съюз и вече има добри темпове на изпълнение на първите стартирани операции.

ОП РЧР е с общ бюджет от 2, 136 млрд. лв., като най-голям дял сред тях има финансирането за мерки на пазара на труда – за заетост по програмата са предвидени 1 266 млн. лв. Социалното включване на уязвими групи ще бъде подпомогнато с 658 млн. лв. И в двете направления финансирането надхвърля това от програмния период 2007 – 2013 г. Планирани са 86 млн. лв. за подкрепа на мерки за институциите в сферите на условията на труд, социалното включване, равните възможности и недискриминацията. Транснационалното сътрудничество в целия обхват на програмата ще бъде финансирано с 39 млн. лв. Остатъкът от 87 млн. лв. ще бъде използван за осигуряване на всички аспекти от управлението на ОП РЧР, както и за информиране и изграждане на капацитет на бенефициентите.

Към края на 2015 г. програмираният ресурс достигна почти 1,1 млрд. лв., което е близо 52% от бюджета на оперативната програма. Тези средства бяха разпределени в 32 операции, половината от които към края на отчетния период бяха стартирани.

До 31.12.2015 г. общият брой на стартираните операции достигна 16 на обща стойност 709 700 000 лева, което представлява 33,2% от бюджета на оперативната програма. Операциите и средствата за тях бяха разпределени, както следва:

- По приоритетна ос 1 към края на 2015 г. броят на стартираните операции е 7 на обща стойност 386 000 000 лв., което представлява 30,5% от бюджета на оста;
- По приоритетна ос 2 през 2015 г. стартираха 4 операции, на обща стойност 296 600 000 лв., което представлява 45,1% от финансовия ресурс по тази приоритетна ос;
- По приоритетна ос 3 стартираха 5 операции, на обща стойност 27 100 000 лв., което е 31,4% от бюджета на оста;
- По приоритетни оси 4 и 5 към края на 2015 г. нямаше стартирани операции.

Общият брой на сключените договори към края на отчетния период достигна 242 на обща стойност 427 443 660 лв., като 98% от договорите са в рамките на приоритетна ос 2, но като дял от размера на

договорените средства на тази ос се падат 54%. Към 31.12.2015 г. не са отчетени прекратени договори.

Размерът на разплатените средства към края на отчетния период бе 45 528 315 лв., което е близо 11% от договорените и представлява добър темп, отчитайки обстоятелството, че голяма част от договорите бяха подписани през втората половина на 2015 г.

Верифицираните до 31.12.2015 г. средства са в размер на 12 785 612 лв., като цялата сума е в рамките на операция „Нови алтернативи“ по приоритетна ос 2 на ОП РЧР.

По отношение на напредъка във физическото изпълнение следва да се отбележи, че до края на отчетния период по голяма част от тях не се реализираха дейности, тъй като течаха процеси по оценка на проектните предложения и подписване на договори. По друга част от схемите имаше реално изпълнение, но в рамките на 2014 г. и 2015 г. не бяха подадени искания за плащане и технически отчети. Реално в рамките на отчетния период само по една схема бяха подадени и верифицирани искания за плащане и технически отчети, като това е схема „Нови алтернативи“, която ще бъде разгледана по-подробно в следващата точка. В настоящия доклад са представени единствено данни, които са верифицирани от Управляващия орган въз основа на подадени от бенефициентите искания за плащане.

Общият брой на участниците, които са отчетени до края на 2015 г., е 14 454, като всички те се явяват потребители на услуги по схема „Нови алтернативи“. В същото време в таблица 4 А „Общи показатели за изпълнение за ЕСФ“ по отделните общи показатели са изложени данните на 11 152 участници в схемата (съгласно правилата на ЕК този брой се изчислява като сбор от стойностите на следните три общи показатели за изпълнението: „безработни, включително трайно безработни“, „неактивни“ и „заети, включително самостоятелно заети“), като това се дължи на обстоятелството, че такъв е броят на лицата, за които има пълни досиета, включващи всички изискуеми данни (съгласно ръководството на ЕК за мониторинг и оценка). Всяко досие за участник следва да съдържа данни за всеки от общите показатели за изпълнение, в които се включва личната, нечувствителна информация (пол, статут на пазара на труда, възраст, достигната степен на образование и данни за домакинство). В случай че част от личната, нечувствителна, информация липсва за някой участник, данните за него не се отчитат в рамките на общите показатели за изпълнение, а се посочва само в общия брой на участниците (посочван на последния ред на таблица 4А).

Отчетени са също така и 283 доставчика на социални услуги, с което е преизпълнена целевата стойност на индикатора.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТНА ОС (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

3.1 Преглед на изпълнението ¹

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
ПО 1	ПО 1	<p>По приоритетна ос 1 през 2015 г. са стартирани общо 6 операции, с което общият им брой, заедно със стартиралата през 2014 г. операция „Младежка заетост“, достигна 7.</p> <p>Към 31.12.2015 г. по ПО 1 са сключени общо 4 договора за БФП, на обща стойност 178 999 937 лв., като всичките договори са по процедури на директно предоставяне.</p> <p>Размерът на плащанията е 3 521 860 лв., като цялата сума представлява авансово плащане.</p> <p>Операциите, обявени през 2015 г. са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ново работно място 2015“ с бюджет 100 млн. лв. Тя има за цел да осигури предпоставки за създаване на устойчиви работни места за безработни и неактивни лица; - „Обучения и заетост“ с бюджет 81 млн. лв. и конкретен бенефициент АЗ, като се реализира чрез предоставяне на ваучери за обучение и съответно заявки от страна на работодателите за заемане на свободни работни места; - „Подобряване качеството и ефективността на публичните услуги за уязвимите групи на пазара на труда и за работодателите“ е с бюджет 28 млн. лв. Има за цел да модернизира дейността на АЗ и предоставянето на по-качествени услуги за търсещите и предлагащите работа; - „Повишаване на ефективността на провежданата политика по заетостта“ е с бюджет 1 млн. лв. Ще се изготвят и актуализират ежегодни, дългосрочни и средносрочни прогнози за развитието на пазара на труда; - „Активни“ с бюджет от 26 млн. лв. Основна ѝ цел е активиране и интеграция в заетост на младежи до 29-годишна възраст вкл., които не са нито в образование или обучение, нито в заетост, вкл. не са регистрирани

¹ Структурираните данни, необходими за доклада за ИМЗ, който ще бъде представен през април 2015 г. в съответствие с член 19, параграф 3 и приложение II към Регламент (ЕС) № 1304/2013. Когато ИМЗ се изпълнява в рамките на дадена приоритетна ос, докладването следва да бъде разделено между частта, свързана с ИМЗ, и останалата част от приоритетната ос.

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
		<p>като безработни лица в АЗ;</p> <p>-„Обучения и заетост на младите хора“ с бюджет 115 млн. лв., чиято цел е интеграция на безработни младежи до 29 г. възраст вкл., в заетост при работодател чрез осигуряване на обучения и субсидия за заетост.</p>
	<p>ПО 2</p>	<p>Общият брой на подписаните договори по оста към 31.12.2015 г. достигна 235 на стойност 230 491 743 лв.</p> <p>Размерът на плащанията през 2015 г. бе 40 106 458 лв., като по-голямата част от тях представляваха аванси по схемите.</p> <p>Верифицираните средства бяха в размер на 12 785 611 лв., като цялата сума е в рамките на схема „Нови алтернативи“.</p> <p>Операция „Нови алтернативи“ има бюджет от 65 млн. лв. Бенефициент е АСП в партньорство с 264 общини и 23 района на СО. Подкрепата е насочена към улесняване достъпа до здравни услуги и към развитие на социални услуги в общността за социалното включване на хората с увреждания, както и за улесняване достъпа им до заетост.</p> <p>Към 31.12.2015 г. по проекта са подадени 4 междинни отчета и са отчетени и 14 454 лица с увреждания, в т.ч. деца с увреждания и лица над 65г. в невъзможност за самообслужване, включени в проекта, като за тях полагат грижи 13 652 лични асистента.</p> <p>Операция „Независим живот“ е с бенефициенти общините в България и райони на общини. Бюджетът на процедурата е 150 млн. лв., като целта е да се улесни достъпът до здравни услуги и развитие на социални услуги в общността за социалното включване на хората с увреждания, както и за улесняване достъпа им до заетост.</p> <p>Операция „Приеми ме 2015“ е с бенефициент АСП в партньорство с общини и райони на общини. Бюджетът на операцията е 51 600 000 лв. Целта е да се окаже подкрепа на процеса по деинституционализация на деца чрез модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции, деца в риск и деца с увреждания.</p> <p>Операция „Услуги за ранно детско развитие“ е с допустими кандидати - общини с бюджет 30 млн. лв. Операцията цели превенция на социалното изключване на деца.</p>

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
	ПО 3	<p>Към 31.12.2015 г. сключените договори са 3 на обща стойност 17 951 980 лв., а изплатените средства (всички са аванси) са в размер на 1 899 996 лв.</p> <p>Операция „Разработване и внедряване на система за мониторинг, оценка и контрол за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020“ е с бенефициент Секретариат на НССЕИВ и бюджет - 2 млн. лв. Цел: система за информационно осигуряване, наблюдение, оценка и контрол на изпълнението на Националната стратегия интегриране на ромите и други интервенции, насочени към тях.</p> <p>Операция „Нови стандарти за социални услуги“ е с конкретен бенефициент МТСП и партньори АСП и МЗ, и бюджет 2 млн. лв. Целта е подобряване достъпността, ефективността и процеса на деинституционализация на социалните услуги за децата, възрастните хора и пълнолетните лица с увреждания, разработване на актуални стандарти за качество и финансиране.</p> <p>Операция „Предотвратяване на дискриминацията и създаване на равни възможности“ е с конкретен бенефициент КЗД, с бюджет 1 млн. лв. Целта е повишаване капацитета на КЗД и нейните регионални представители, както и повишаване ефекта от дейността ѝ.</p> <p>Операция „Центрове за заетост и социално подпомагане /ЦЗСП/“ се осъществява в рамките на приоритетни оси 1 и 3, с бенефициент МТСП и партньори АЗ и АСП. Бюджетът е 15 млн. лв., а целта е предоставяне на комплексни услуги в подкрепа на уязвими групи от съвместни екипи на АСП и АЗ – ЦЗСП.</p> <p>Операция „Оптимизация и иновации в ИА ГИТ“ отново в рамките на ПО 1 и 3 е с бюджет - 7 100 000 лв. и бенефициент ИА ГИТ. Целта е оптимизиране на работните процеси в ИА ГИТ с акцент: по-добро на планиране на инспекционната дейност и въвеждането на иновации в обучението на служителите.</p>
	ПО 4	-
	ПО 5	-

3.2 Общи и специфични за програмата показатели (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

Данните за общите и специфичните за програмата показатели по инвестиционен приоритет, предавани в таблици 2 и 4 по-долу.

Таблицы: 1, 2Б, 3А и 3Б не са приложими.

Представените данни в таблиците са само за Приоритетна ос 2, Инвестиционния приоритет 3, в рамките на който е представен напредък в рамките на отчетния период по схема „Нови алтернативи“.

Таблица 2А

Общи показатели за резултатите за ЕСФ (по приоритетна ос, инвестиционен приоритет и по категория регион). Данните за всички общи показатели за резултатите по ЕСФ (със и без целева стойност) се отчитат с разпределение по пол. По приоритетната ос за техническа помощ се отчитат само тези общи показатели, за които е определена целева стойност ⁽²⁾ ⁽³⁾

Инвестиционен приоритет: Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес

Идентификация	Показател	Категория регион (когато е уместно)	Общ показател за изпълнение то, използван като основа за определяне на целеви стойности	Мерна единица за базовата и целевата стойност	Целева стойност (2023 г.)	Годишна стойност																								Кумулативна стойност (автоматично изчислена)			Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадълж.)		
						2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж											
CR1	Неактивни участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a							0	0															0	0	0 ⁴					
CR2	Участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a							0	0															0	0	0					
CR3	Участници, които при напускане на операцията получават	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a							0	0															0	0	0					

² Структурираните данни, необходими за доклада за ИМЗ, който ще бъде представен през април 2015 г. в съответствие с член 19, параграф 3 и приложение II към Регламент (ЕС) № 1304/2013.

³ Ако инвестиционният приоритет съдържа целева стойност за общ показател за резултатите по ЕСФ, трябва да се предоставят данни за съответния показател за резултатите по отношение на избраната целева група (т.е. общия показател за изпълнението, използван като референтна стойност), както и данни за цялата съвкупност от участници, които са постигнали съответния резултат по инвестиционния приоритет.

⁴ Съгласно Практическото ръководство за събиране и валидиране на данни за участници по ЕСФ, в таблиците с показатели се посочват стойности „0“ само за тези полета, за които има стартирала операция, обхващаща показателите.

Идентификация	Показател	Категория региони (когато е уместно)	Общ показател за изпълнение то, използван като основа за определяне на целеви стойности	Мерна единица за базовата и целевата стойност	Целева стойност (2023 г.)	Годишна стойност																								Кумулативна стойност (автоматично изчислена)			Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадълж.)		
						2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		о	м	ж	о						
					о	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	о	м	ж	о	м	ж				
	квалификация																																		
CR4	Участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a				0	0																0	0	0							
CR5	Участници в неравностойно положение, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа, са ангажирани с образование/обучение, са получили квалификация, имат работа, включително като самостоятелно заети лица	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a				0	0																0	0	0							
CR6	Участници, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица (б)	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a				0	0																0	0	0							

Идентификация	Показател	Категория региони (когато е уместно)	Общ показател за изпълнение то, използван като основа за определяне на целеви стойности	Мерна единица за базовата и целевата стойност	Целева стойност (2023 г.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Кумулативна стойност (автоматично изчислена)	Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадълж.)													
						Годишна стойност																								
					о	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	о	м	ж	о	м	ж	
CR7	Участници, чието положение на пазара на труда в рамките на шест месеца след напускане на операцията е по-добро	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a					0	0														0	0	0			
CR8	Участници на възраст над 54 години, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a					0	0														0	0	0			
CR9	Участници в неравностойно положение, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица	по-слабо развити	n/a	n/a	n/a					0	0														0	0	0			

Таблица 2В

Специфични за програмата показатели за резултатите за ЕСФ (по приоритетна ос, инвестиционен приоритет и по категория регион, когато е приложимо); прилага се също за приоритетната ос за техническа помощ (по отношение на ИМЗ и специфичните за програмата показатели за всяка приоритетна ос или част от нея, по която се предоставя подкрепа за ИМЗ, не се изисква разпределение по категория региони)

(⁵)

Инвестиционен приоритет: Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес

Идентификация	Показател	ЕСФ/ИМЗ	Категория региони (когато е уместно)	Мерна единица за показател	Показател за изпълнение, използван за определяне на целевата стойност	Целева стойност (2023 г.)	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадължително)		
							г	к	г	к	г	к	г	к	г	к	г	к	г	к	г	к	г	к	г	к		г	к
							о	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м		ж	м
P2332	Брой доставчици на услуги за социално включване, разширили обхвата на дейността си	ЕСФ	n/a	брой		240																							
P2321	Участници над 18г., получаващи социални и здравни услуги в общността, след извеждането им от институция	ЕСФ	n/a	брой		1430																							
P2322	Брой доставчици на услуги за социално включване, разширили обхвата на дейността си	ЕСФ	n/a	брой		130																							

⁵ Структурираните данни, необходими за доклада за ИМЗ, който ще бъде представен през април 2015 г. в съответствие с член 19, параграф 3 и приложение II към Регламент (ЕС) № 1304/2013.

Идентификация	Показател	ЕСФ/ИМЗ	Категория региони (когато е уместно)	Мерна единица за показател	Показател за изпълнение, използван за определяне на целевата стойност	Целева стойност (2023 г.)			2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадължително)			
						о	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж				м
						о	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
P2311	Участници с увреждания и участници над 65г. в невъзможност за самообслужване, с подобрен достъп до услуги	ЕСФ	n/a	брой	И2311 Лица с увреждания и лица над 65 г. в невъзможност за самообслужване	27280					0	0 ⁶																		0	0	0
P2312	Брой доставчици на услуги за социално включване, разширили обхвата на дейността си	ЕСФ	n/a	брой	И2312 Брой доставчици на услуги за социално включване	480					0	0																		0	0	0
P2331	Деца и младежи, получаващи социални и здравни услуги в общността, след извеждането им от институция	ЕСФ	n/a	брой		1595																										

Годишната и кумулативната стойности са задължителни. В случай че годишната стойност не може да бъде предоставена (например тъй като се докладват процентни стойности и числителят би трябвало да бъде нула), тя не се прилага. Кумулативните стойности за показателите, изразени в абсолютен брой и процент спрямо референтните показатели на изпълнението, се изчисляват автоматично.

⁶ Съгласно Практическото ръководство за събиране и валидиране на данни за участници по ЕСФ, в таблиците с показатели се посочват стойности „0“ само за тези полета, за които има стартирала операция, обхващаща показателите

Таблица 4А

Общи показатели за изпълнение за ЕСФ (по приоритетна ос, инвестиционен приоритет, категория регион). За инициативата за младежка заетост, за всяка приоритетна ос или част от нея не се изисква разпределение по категория региони

Инвестиционен приоритет: Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес

Показател Идентификация	Показател (наименование на показателя)	Категория региони (когато е уместно)	Целева стойност (2023 г.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	кумулятивна стойност (автоматично изчислена)	Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадължително)																
															о	м	ж	о	м	ж											
				Годишна стойност																											
				о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж							
CO01	Безработни, включително трайно безработни	n/a	n/a							16	17														33	16	17				
CO02	Трайно безработни	n/a	n/a							9	7															16	9	7			
CO03	Неактивни	n/a	n/a							4740	6378																11118	4740	6378		
CO04	Неактивни, неангажирани с образование или обучение	n/a	n/a							4476	6198																10674	4476	6198		
CO05	Заети, включително самостоятелно заети	n/a	n/a							1	0																1	1	0		
CO06	На възраст под 25 години	n/a	n/a							1524	1051																	2575	1524	1051	
CO07	На възраст над 54 години	n/a	n/a							2439	4661																	7100	2439	4661	
CO08	Над 54 години, които са безработни, включително трайно безработни, или неактивни, неангажирани с образование или обучение	n/a	n/a							2439	4661																	7100	2439	4661	
CO09	С основно образование (ISCED 1) или прогимназиален етап на основното образование (ISCED 2)	n/a	n/a							1619	2702																		4321	1619	2702
CO10	Със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4)	n/a	n/a							1181	1523																		2704	1181	1523
CO11	С висше образование (ISCED 5 до 8)	n/a	n/a							174	247																		421	174	247

Показател Идентификация	Показател (наименование на показателя)	Категория региони (когато е уместно)	Целева стойност (2023 г.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	кумулятивна стойност (автоматично изчислена)	Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадължително)																
				Годишна стойност																											
				о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж	о	м	ж													
CO12	Участници, които живеят в безработни домакинства	n/a	n/a						1055	1372														2427	1055	1372					
CO13	Участници, които живеят в безработни домакинства с деца на издръжка	n/a	n/a						165	148															313	165	148				
CO14	Участници, които живеят в едночленно домакинство с деца на издръжка	n/a	n/a						60	49															109	60	49				
CO15	Мигранти, участници с произход от друга държава, малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)	n/a	n/a						980	950															1930	980	950				
CO16	Участници с увреждания	n/a	n/a						4348	5821																10169	4348	5821			
CO17	Други хора в неравностойно положение	n/a	n/a						185	313																498	185	313			
CO18	Бездомни или засегнати от изключване от жилищно настаняване	n/a	n/a						9	9																18	9	9			
CO19	Лица, които живеят в селски райони	n/a	n/a						2694	3710																6404	2694	3710			
CO20	Брой проекти, изцяло или частично изпълнявани от социални партньори или НПО	n/a	n/a																							0	0	0			
CO21	Брой проекти, посветени на трайното участие и напредъка на жените в заетостта	n/a	n/a																							0	0	0			
CO22	Брой проекти, насочени към публичните администрации или публичните услуги на национално, регионално или местно равнище	n/a	n/a																							0	0	0			

Показател Идентификация	Показател (наименование на показателя)	Категория региони (когато е уместно)	Целева стойност (2023 г.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	кумулятивна стойност (автоматично изчислена)	Съотношение на постиженията Разпределение по пол (незадължително)							
				Годишна стойност																		
				о	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	о	м	ж	о	м	ж
CO23	Брой на микро-, малките и средните подкрепени предприятия, (включително кооперативните предприятия и предприятията на социалната икономика)	n/a	n/a														0	0	0			
Общ брой на участниците ⁽⁷⁾																	14454					

⁷ Общият брой на участниците включва тези с пълни досиета (лични данни с нечувствителен характер), както и участниците с непълни досиета (лични данни с нечувствителен характер). Общият брой на участниците се изчислява в системата SFC 2014 въз основа на следните три общи показателя за изпълнението: „безработни, включително трайно безработни“, „неактивни“ и „заети, включително самостоятелно заети“. Този брой обхваща само участници с пълни досиета, включващи всички лични данни с нечувствителен характер. В общия брой на участниците от държавите членки се изисква да докладват всички участници по ЕСФ, включително тези, с непълни досиета с лични данни с нечувствителен характер.

3.3. Етапните цели и целевите стойности, определени в рамката на изпълнението (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013), представени в годишните доклади за изпълнението, считано от 2017 г. ⁽⁹⁾

Докладване относно финансовите показатели, ключовите етапи на изпълнението, показателите за изпълнението и резултатите, за да служат за етапни цели и целеви стойности на рамката на изпълнението (считано от подаването на доклада за 2017 г.)

Не е приложимо за периода 2014-2015 г.

3.4. Финансови данни (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013) ⁽¹⁰⁾

Таблица 9 не е приложима.

---

⁹ В таблица 6 разпределението по пол се използва в съответните полета за годишната стойност само ако е включена в таблица 6 на ОП. В противен случай се използва обозначението О = общо.

¹⁰ Структурираните данни, необходими за доклада за ИМЗ, който ще бъде представен през април 2015 г. в съответствие с член 19, параграф 3 и приложение II към Регламент (ЕС) № 1304/2013.

Таблица 6 - финансова информация на ниво приоритетна ос и програма, както е посочено в таблица 1 от приложение II към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията¹¹ [образец за предаване на финансови данни] (¹²) [Информацията се генерира автоматично от системата за обмен на данни между ЕК и държавата членка - SFC 2014]

Финансови средства, отпуснати по приоритетната ос въз основа на оперативната програма [извлечение от таблица 18а на оперативната програма]						Кумулативни данни за финансовия напредък по оперативната програма					
Приоритетна ос	Фонд	Категория на региона	Основа за изчисляване на подкрепата от Съюза* (Общ размер на допустимите разходи или публичните допустими разходи)	Обща стойност на финансирането (в евро)	Ставка на съфинансиране (в процентно изражение)	Общ размер на допустимите разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Дял от общия размер на отпуснатите средства, покрит с избраните операции (в процентно изражение) [колона 7/колона 5 × 100]	Допустими публични разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Общ размер на допустимите разходи, декларирани от бенефициерите пред управляващия орган.	Дял от общия размер на отпуснатите средства, покрит с допустимите разходи, декларирани от бенефициерите (в процентно изражение) [колона 10/column 5 × 100]	Брой на избраните операции
							<i>Изчисляване</i>			<i>Изчисляване</i>	
ПО 1	ЕСФ	По-слабо развити	Общо	527 446 452,00	85,00%	19 429 357,30	3,68%	19 429 357,30	0,00	0,00%	4
ПО 1	ИМЗ	Не се прилага	Общо	120 116 680,00	91,89%	72 093 261,07	60,02%	72 093 261,07	0,00	0,00%	2
ПО 2	ЕСФ	По-слабо развити	Общо	336 427 751,00	85,00%	117 850 364,82	35,03%	117 850 364,82	6 537 279,78	1,94%	235
ПО 3	ЕСФ	По-слабо развити	Общо	44 095 394,00	85,00%	9 178 842,42	20,82%	9 178 842,42	0,00	0,00%	3
ПО 4	ЕСФ	По-слабо развити	Общо	19 761 375,00	95,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0
ПО 5	ЕСФ	По-слабо развити	Общо	44 400 425,00	85,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0
Общо	ЕСФ	По-слабо развити	-	972 131 397,00	85,20%	146 458 564,54	15,07%	146 458 564,54	6 537 279,78	0,67%	242
Общо	ИМЗ	Не се прилага	-	120 116 680,00	91,89%	72 093 261,07	60,02%	72 093 261,07	0,00	0,00%	2
Всичко			-	1 092 248 077,00	85,94%	218 551 825,61	20,01%	218 551 825,61	6 537 279,78	0,60%	244

¹¹ Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията от 22 септември 2014 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за предоставяне на определена информация на Комисията и подробни правила за обмен на информация между бенефициерите и управляващите органи, сертифициращите органи, одитните органи и междинните звена (ОВ L 286, 30.9.2014 г., стр. 1).

¹² Структурираните данни, необходими за доклада за ИМЗ, който ще бъде представен през април 2015 г. в съответствие с член 19, параграф 3 и приложение II към Регламент (ЕС) № 1304/2013.

Таблица 7 - разпределение на кумулативните финансовите данни по комбинация от категории интервенции за ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд (член 112, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и член 5 от Регламент (ЕС) № 1304/2013) съгласно посоченото в таблица 2 от приложение II към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията [образец за предаване на финансови данни] [Информацията се генерира автоматично от системата за обмен на данни между ЕК и държавата членка - SFC 2014]

Приоритетна ос	Характеристики на разходите		Категоризация съобразно измеренията								Финансови данни			
	Фонд (10)	Категория на региона	1 Област на интервенция	2 Форма на финансиране	3 Териториално измерение	4 Териториален механизъм за изпълнение	5 Измерение, свързано с тематичната цел ЕФРР/Кохезионен фонд	6 Вторична тема ЕСФ	7 Икономическо измерение	8 Измерение, свързано с местоположението	Общ размер на допустимите разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Допустими публични разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Общ размер на допустимите разходи, деклариран и от бенефициерите пред управляващия орган	Брой на избраните операции
ПО1	ЕСФ	По-слабо развити	103	1	7	7		8	24	BG411	19 429 357,30	19 429 357,30	0.00	4
ПО1	УЕИ		103	1	7	7		8	24	BG	72 093 261,07	72 093 261,07	0.00	2
ПО2	ЕСФ	По-слабо развити	112	1	7	7		8	21	BG	117 850 364,82	117 850 364,82	6 537 279,78	235
ПО3	ЕСФ	По-слабо развити	119	1	7	7		6	18	BG	9 178 842,42	9 178 842,42	0.00	3
ПО4	ЕСФ	По-слабо развити												
ПО5	ЕСФ	По-слабо развити												

Таблица 8 - Използване на кръстосано финансиране ⁽¹³⁾

1	2	3	4	5	6
Използване на кръстосано финансиране	Приоритетна ос	Размерът на подкрепата от ЕС, която се предвижда да бъде използвана за кръстосано финансиране въз основа на избраните операции (в евро)	Дял на общия размер на отпуснатите от ЕС финансови средства по приоритетната ос (%) (3/общия размер на финансовите средства по приоритетната ос*100)	Допустимите разходи, използвани в рамките на кръстосаното финансиране, декларирани от бенефициера пред управляващия орган (в евро)	Дял на общия размер на финансовите средства по приоритетната ос (%) (5/общия размер на финансовите средства по приоритетната ос*100)
Кръстосано финансиране: Разходи, допустими за подкрепа от ЕСФ, но подкрепяни от ЕФРР	ПО 1	1 431 639,23	0,32%	0	0
Кръстосано финансиране: Разходи, допустими за подкрепа от ЕСФ, но подкрепяни от ЕФРР	ПО 2	5 823 281,70	2,04%	0	0
Кръстосано финансиране: Разходи, допустими за подкрепа от ЕСФ, но подкрепяни от ЕФРР	ПО 3	766 949,59	2,05%	0	0

Таблица 10 - Разходи, извършени извън Съюза (ЕСФ) ⁽¹⁴⁾

1	2	3	4
Размерът на разходите, които се предвижда да бъдат направени извън Съюза по тематични цели 8 и 10 въз основа на избраните операции (в евро)	Дял на общия размер на отпуснатите средства (от Съюза и като национален принос) за програмата по ЕСФ или частта по ЕСФ от програма, финансирана от общия размер на отпуснатите средства (от Съюза и като национален принос) за програмата по ЕСФ или частта по ЕСФ от програма, финансирана от няколко фонда*100)	Допустимите разходи, направени извън Съюза, декларирани от бенефициера пред управляващия орган (в евро)	Дял на общия размер на отпуснатите средства (от Съюза и като национален принос) за програмата по ЕСФ или частта по ЕСФ от програма, финансирана от няколко фонда (%) (3/общия размер на отпуснатите средства (от Съюза и като национален принос) за програмата по ЕСФ или частта по ЕСФ от програма, финансирана от няколко фонда*100)
0	0	0	0

¹³ Прилага се само за оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, които включват ЕСФ и/или от ЕФРР.

¹⁴ В съответствие със и при спазване на таваните, предвидени в член 13 от Регламент (ЕС) № 1304/2013.

Таблица 11 - разпределение на средства по ИМЗ за младите хора извън допустимите региони от ниво 2 по NUTS (член 16 от Регламент (ЕС) № 1304/2013)

1	2	3	4	5
Приоритетна ос	Размерът на подкрепата от ЕС по линия на ИМЗ (специално разпределени средства за ИМЗ и съответната подкрепа от ЕСФ), предвиден за отпускане на млади хора извън допустимите региони от ниво 2 по NUTS (в евро), както е посочено в раздел 2.А.6.1 на оперативната програма	Размерът на подкрепата от ЕС по линия на ИМЗ (специално разпределени средства за ИМЗ и съответната подкрепа от ЕСФ), отпусната за операции в подкрепа на млади хора извън допустимите региони от ниво 2 по NUTS (в евро)	Допустими разходи, направени при операции в подкрепа на млади хора извън допустимите региони (в евро)	Съответстваща подкрепа от ЕС за допустими разходи, направени за операции в подкрепа на млади хора извън допустимите региони, като резултат от прилагането на процента на съфинансиране по приоритетната ос (в евро)
ПО 1	12 011 668	7 209 326,11	0	0
Общо	12 011 668	7 209 326,11	0	0

4. ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКИТЕ (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

Обобщение на констатациите от всички оценки на програмата, представени през предходната финансова година, с посочване на наименованието и референтния период на използваните доклади за оценка

Не е приложимо за периода 2014-2015 г.

5. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИНИЦИАТИВАТА ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ, КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО (член 19, параграфи 2 и 4 от Регламент (ЕС) № 1304/2013)

Общо описание на изпълнението на ИМЗ, което включва начина, по който ИМЗ е допринесла за прилагането на гаранцията за младежта, както и конкретни примери за интервенциите, подпомагани в рамките на ИМЗ. Описание на всякакви проблеми, възникнали при изпълнението на ИМЗ, и на мерките, предприети за разрешаването на тези проблеми.

В доклада, който ще бъде подаден през 2016, се представят и оценяват качеството на офертите за работа, получени от участниците в ИМЗ, включително лица в неравностойно положение, лица от маргинализирани общности и напускащите образованието си без квалификация. В доклада също така се представя и оценява техният напредък за продължаване на образованието, намиране на устойчиви и достойни работни места, или включването им в чиракуване или качествени стажове. В доклада се включват основните констатации на оценките, извършени във връзка с ефективността, ефикасността и въздействието на предоставяната съвместно от ЕСФ и специално разпределените средства за ИМЗ подкрепа, включително за изпълнението на гаранцията за младежта.

1.1 Принос на мерките по ИМЗ за изпълнение на Гаранцията за младежта

Основна цел на Гаранцията за младежта е преодоляване проблемите с младежката безработица и високия относителен дял на млади хора, неучастващи в никаква форма на заетост, образование или обучение чрез разнообразни и допълващи се мерки. Тези мерки следва да осигурят възможност всички незаети младежи (независимо дали са регистрирани в службите по заетостта или не) да получават качествено предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж в рамките на 4 месеца, след като са напуснали формалното образование или са останали без работа.

В България за преодоляване на тези проблеми е разработен и одобрен Национален план за изпълнение на гаранцията за младежта 2014–2020 г., чието изпълнение се финансира със средства от държавния бюджет (в рамките на средствата на АЗ и по НПДЗ за съответната година), със средства от ЕСФ, включително посредством Инициативата за младежка заетост, в рамките на изпълнението на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014–2020 г., както и със средства на работодателите. Съгласно този план, дейностите по реинтеграция в образованието на младежи от целевите групи на Гаранцията попадат в сферата на компетентност на Министерство на образованието, а Министерство на труда и социалната политика е отговорно за всички дейности, свързани с интеграция на младежите до 29-годишна възраст на пазара на труда, тяхното активизиране и включването им във възможности за стаж и обучение.

Финансирането на тези дейности се извършва приоритетно по линия на Инициативата за младежка заетост (в допустимите региони) в рамките на Инвестиционен приоритет 2 на приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“ ОП РЧР 2014 – 2020. По трите специфични цели на инвестиционния приоритет като допустими са

програмирани дейности, свързани с посреднически услуги, активиране на икономически неактивните младежи, обучение, заетост и стажуване, с цел повишаване на квалификацията им, стимулиране на географската им мобилност и стартиране на собствен бизнес.

Финансовият ресурс, предвиден за осъществяване на Инициатива за младежка заетост, възлиза на 120.1 млн. евро (11% от общия финансов ресурс по ОП РЧР 2014–2020 г.), от които към 31.12.2015 г. са договорени малко над 72 млн. евро и са програмирани още 13 млн. евро по следните 3 схеми:

- **Младежка заетост** – цели да се предостави възможност на младежи до 29-годишна възраст за стажуване/обучение по време на работа при работодател, която улеснява прехода от образование към заетост и допринася за натрупване на професионален опит. Схемата допълва останалите мерки в подкрепа на младежката заетост, реализирани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007–2013 г., Националния план за действие по заетостта за съответната година и Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта: 2014–2020 г. Договорът по нея е сключен през 2014 г., а реалното изпълнение стартира през 2015 г. Първият доклад за изпълнение на схемата е подаден в края на 2015 г. и е верифициран през 2016 г., поради което през 2015 г. не са отчетени включени лица. По схемата са изплатени авансови средства в размер на 3 521 860,56 лв., от които 3 269 860,56 лв. са финансов ресурс по ИМЗ.
- **Активни** – Основна цел на операцията е активиране и интеграция в заетост на младежи до 29-годишна възраст вкл., които не са нито в образование или обучение, нито в заетост, вкл. не са регистрирани като безработни лица в АЗ. Операцията е насочена към идентифициране и мотивиране за активно поведение на пазара на труда на неактивни младежи от целевата група, с последващи дейности за включване в заетост, обучение или връщане в образование. Очаква се по операцията да бъдат обхванати 8 700 неактивни участници от 15 до 29 г. вкл., неангажирани с образование или обучение. 6 500 от тях при напускане на операцията следва да бъдат ангажирани с образование/обучение, да получават квалификация или да имат работа, включително като самостоятелно заети лица. Операцията е с бюджет от 26 млн. лв., от които 24 440 000 лв. са финансирани по линия на ИМЗ. Тя е отворена за кандидатстване през юни 2015 г., а механизмът за реализирането ѝ е посредством процедура за подбор на проекти. Към края на отчетния период по нея все още няма сключени договори.
- **Обучения и заетост за младите хора** – цели интеграцията на безработни младежи до 29-годишна възраст вкл., регистрирани в дирекции „Бюро по труда“ към АЗ на пазара на труда чрез осигуряване на обучения и субсидия за продължителна заетост, като логически се допълва до останалите мерки в подкрепа на младежката заетост, реализирани по ОП РЧР и Националния план за действие по заетостта. Процедурата има бюджет от 115 000 000 лв., от които 108 100 000 лв. са финансирани по линия на ИМЗ. Очакванията са в дейности по операцията да бъдат включени 23 000 безработни участници от 15 до 29 г., като 17 250 от тях при напускане на операцията следва да бъдат ангажирани с образование/ обучение, или да получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица. Схемата е договорена с конкретния бенефициент АЗ и в началото на 2016 г. започна прием на заявки от страна на работодателите.

Така формулираните интервенции по линия на ИМЗ имат значима роля за изпълнението на Гаранцията за младежта – те са отворени за всички млади хора, които са регистрирани в бюрата по труда и/или са завършили скоро формална образователна степен и/или не са ангажирани с трудова дейност, образование или обучение и/или са изложени на риск от социално изключване и/или са от маргинализирани общности.

Мерките по линия на ИМЗ в рамките на ОП РЧР имат допълващо въздействие на мерките по чл. 36 и чл. 41 от ЗНЗ, което през последните години добива все по-водеща роля, поради

постепенното намаляване на обхвата на мерките по ЗНЗ (като финансови средства и нововключени лица). Основна разлика в случая с мерките по ИМЗ е, че всички програми и проекти, финансирани със средства от ДБ са насочени към безработни лица, регистрирани в бюрата по труда, а процедурата „Активни“ е насочена изцяло към неактивни младежи, т.е. такива които не са в образование или обучение, нито в заетост и не са регистрирани като безработни лица. По този начин, процедурата разширява обхванатата от интервенциите група незаети младежи, като освен регистрираните безработни включва и младежи, които по дефиниция са извън работната сила¹⁵ (поради причини, различни от образование и обучение).

1.2 Изпълнение на мерките по ИМЗ към 31.12.2015 г.

Въпреки че към края на отчетния период са програмирани 3 операции, реално изпълнение на дейности, насочени към интеграция на пазара на труда на младежи, има само по схема „Младежка заетост“. В тази връзка, в обхвата на извършената в съответствие с чл. 19(4) на Регламент 1304/2013 оценка на мерките по ИМЗ попадат само резултатите от **изпълнението на схема „Младежка заетост“ към 31.12.2015 г.**

Към края на 2015 г. Договарящият орган (Агенция по заетостта) е сключил договори с 2 762 работодателя за 5 936 работни места, като от тях местата за стаж са 33.6%, а за обучение са останалите 66.4%.

Към 30.09.2015 г. в дейности са включени общо 1502 лица, от които 766 (или 51% от всички участници) в обучение на работното място, а 737 – в стажуване. 130 лица от всички включени са представители на групи в неравностойно положение, от които 71 са се самоопределили като роми¹⁶.

Общият брой на младежите, включени в схема „Младежка заетост“ към края на отчетния период, е 4 865 души (0.4% от младежите в групата 15-29 год. в страната или 6,4% от безработните младежи на възраст 15-29 г. към периода на преминаване към активно изпълнение на схемата.¹⁷). 3 230 от тях са включени в мерки за обучение на работното място, а други 1 635 – в стажуване, т.е. заети са 81,9% от всички обявени места за обучение на работното място и 82,1% от местата за стажуване¹⁸.

Измерването на физическия напредък и пресмятането на степента на постигане на заложените цели е направено на база на горните цифри, справките за изпълнението (предоставени на Оценителя от АЗ), резултатите от проведеното целево проучване сред участници в програмата и данните от регистъра на безработните лица на АЗ.

Степента на постигане на заложените цели съответства на размера на изплатените средства, който възлиза на около 10% от предвидения за мерките бюджет. Към този момент не могат да бъдат идентифицирани съществени фактори, които да попречат на постигането на целите на програмата.

Най-висока степен на постигане на заложената цел се наблюдава при индикатора „Безработни участници на възраст 25-29 г. вкл., със завършено средно или висше образование без професионален опит“ – към 31.12.2015 г. е постигната 34% от целта. На следващо място по постигане на целите се нареждат индикаторите: „Трайно безработни участници на възраст 25-29 г.“ – 19%; „Безработни участници на възраст 25-29 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ и „Безработни участници на възраст 15-24 г. вкл., със завършено средно или висше образование без професионален опит“ – 14%;. Относително по-ниска е степента на постигане на целите при следните индикатори: „Безработни участници от ромски произход на възраст 25-29 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ – 7%; „Безработни

¹⁵ System of National Accounts, 2008 (2009) United Nations, European commission, IMF, OECD, World Bank.

¹⁶ По данни от ИСУН 2020

¹⁷ Като база са използвани данни за броя на безработните младежи на възраст 15-29 г. за второто тримесечие на 2015 г. (76 400 безработни младежи). Източник: Основни показатели за пазара на труда по данни на НСИ.

¹⁸ По данни от предварителния доклад от оценката на мерките по ИМЗ в рамките на ПО 1 на ОП РЧР 2014 – 2020, изпълнител: ДЗЗД „Сигма Метрикс“, Договор №РД04-12/22.01.2016 г.

участници на възраст 15-24 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ и „Трайно безработни участници на възраст 15-24 г.“ – 5%; и „Безработни участници от ромски произход на възраст 15-24 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ – 2%.

Въпреки че мерките включват всички заложи в програмата целеви групи, наблюдава се известен превес на участници от някои от целевите групи за сметка на други. Делът на участващите в процедурите лица със средно и висше образование възлиза на 81%, а този на лицата с основно и по-ниско – на 19%. В същото време, структурата на регистрираните безработни младежи показва, че фактическият дял на безработните младежи със средно и висше образование е 56%, а този на младежите с основно и по-ниско образование – 44%.

Табл. 1: Индикатори за изпълнение и степен на постигане на заложените цели

Релевантни показатели за изпълнението в ОП РЧР	Целева стойност 2023 г.	Стойност на индикатора 2015 г.	Степен на постигане на целта, %	Състояние на целевата група	
				2015 г.	Източник
Неактивни участници на възраст 15-24 г. вкл., извън обучение или образование	9 930	0	0%	138 627	Евростат, собствени изчисления
Неактивни участници на възраст 25-29 г. вкл., извън обучение или образование	8 450	0	0%	128 955	Евростат, собствени изчисления
Неактивни участници от ромски произход на възраст 15-24 г. вкл., извън обучение или образование	1 895	0	0%	-	-
Неактивни участници от ромски произход на възраст 25-29 г. вкл., извън обучение или образование	1 615	0	0%	-	-
Безработни участници на възраст 15-24 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен	5 480	267	5%	9 329	АЗ
Трайно безработни участници на възраст 15-24 г.	3 450	163	5%	2 308	АЗ
Безработни участници на възраст 25-29 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен	4 670	658	14%	12 690	АЗ
Трайно безработни участници на възраст 25-29 г.	2 940	551	19%	4 785	АЗ
Безработни участници от ромски произход на възраст 15-24 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен	550	13	2%	-	-
Безработни участници от ромски произход на възраст 25-29 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен	470	33	7%	-	-
Безработни участници на възраст 15-24 г. вкл., със завършено средно или висше образование без професионален опит	7 925	1 137	14%	15 780	АЗ
Безработни участници на възраст 25-29 г. вкл., със завършено средно или висше образование без професионален опит	8 250	2 803	34%	24 374	АЗ

Източник: ОП РЧР 2014–2020, АЗ, Проучване сред участници младежи, собствени изчисления

1.3. Резултати

Съгласно данните от проведената оценка на мерките по ИМЗ в рамките на ПО 1 на ОП РЧР 2014 – 2020 сред завършилите участие в операция към момента на изследване, делът на младежите, които са получили предложение да останат на работа при работодателя, при който са били по време на програмата, е 47%. От тях обаче около 74% са приели предложението (на практика това е 35% от всички успешно завършили програмата. Предложение при друг работодател са получили 18% от завършилите програмата младежи, но едва 57% от тях са приели предложението (което е 10% от всички успешно завършили програмата). 8% от успешно завършилите програмата са получили предложение и от работодателя, при който са били ангажирани и от друг работодател. В такива случаи решението за избор между двете предложения е в полза на „другия“ работодател като една трета остават при работодателя, при

който са били по време на програмата, малко над половината предпочитат да приемат предложението на „другия работодател“, а около 10% не приемат нито едното, нито другото предложение.

Табл. 2: Дял на участвалите младежи, получили предложение, приели предложението и назначени на работа във фирмата, в която са били на стаж/обучение.

Общо получили предложение за работа след края на програмата	57%
Получили предложение само от работодателя, при който са били по време на програмата	39%
Получили предложение и от работодателя, при който са били и от „друг“ работодател	8%
Получили предложение само от „друг“ работодател	10%
Започнали собствен бизнес	1%

Източник: Изследване сред участници-младежи

Част от младежите получават предложение от повече от един работодател. Делът на младежите, получили предложение от друг работодател е два пъти и половина по-малък от дела на младежите, получили предложение от работодателя, при когото са провели стажа/обучението. Делът на изключително доволните от получените предложения от друг работодател е по-нисък в сравнение с изключително доволните, които са получили предложение от фирмата, в която се е провеждал стажа.

Табл. 2: Атрактивност на предложенията, измерена на база дял на приемане

Дял от всички завършили младежи		Дял от всички завършили младежи		Процент на приелите предложението като дял от получените предложение от този работодател:
Получили предложение за работа от работодателя, при който са били по време на програмата	47%	Останали на работа при работодателя, при който са били по време на програмата	35%	74%
Получили предложение от „друг“ работодател	18%	Започнали работа при „друг“ работодател	10%	57%

Изследване сред участници-младежи

Общо делът на младежите, които имат работа след напускане на схемата, е 45%. Делът на младежите, получили предложение от друг работодател, е 18%, а тези, назначени на работа при друг работодател след приключване на участието си в програмата, възлиза на 10%.

Поради малкия брой участници, завършили програмата към момента на оценката, и поради краткия период между времето на оценката и завършването на участниците не може да бъде определен с висока степен на прецизност дела на завършилите програмата младежи, които са се включили в образование или обучение.

На база на различни индикатори от изследването може да бъде направена приблизителна оценка. Според данните от проведеното проучване приблизително около 2% от младежите са се включили в образование или обучение след участието си в програмата. Обикновено това са младежи до 24 г. Приблизително сходен е делът на младежите (2-3%), които в момента са в програмата и които очакват/имат намерение веднага след приключването на операциите и/или 6 месеца по-късно да се обучават в редовна или задочна форма на обучение.

Фиг. 1: Какво очаквате да се случи с вас веднага/6 месеца след приключване на участието ви в програмата „Младежка заетост“?

Източник: Проучване

1.4. Качество на предложенията за работа

Получените предложения за работа съвпадат в много голяма степен с образованието и квалификацията на младежите (на това мнение са 91% от младежите, които са получили предложение от работодателя, при който са били заети, и 79% от младежите, които са получили предложение от друг работодател). В същото време, над 80% от младежите посочват, че предложението, което са получили, е подходящо за техния опит до момента (89% при получените предложение от същия работодател и 83% при получените предложение от друг работодател). Както се вижда от резултатите от изследването получените предложения съвпадат в много голяма степен с индивидуалния профил на младежите (естеството на предложените задължения, съвпадение между професионалната подготовка и конкретната предложена длъжност, опит и квалификация, възможности за индивидуално развитие на участвалите младежи, обучение и възможности за професионално развитие).

Какво е вашето мнение за предложението, което получихте от работодателя, при който бяхте на стаж/обучение или заетост или от друг работодател по отношение на вашата ситуация и статус?		Същия работодател	Друг работодател
Възрастта ви	Подходящо е за моята възраст	93%	96%
	Не е подходящо за моята възраст	7%	4%
Квалификацията ви	Подходящо е за моята квалификация	91%	79%
	Не е подходящо за моята възраст	9%	21%
Опитът ви до момента	Подходящо е за моят опит до момента	89%	83%
	Не е подходящо за моят опит до момента	11%	17%
Семейното ви положение	Подходящо е за моето семейно положение	94%	87%
	Не е подходящо за моето семейно положение	6%	13%

Източник: Изследване сред участници-младежи

Предложените работни места са оценени от младежите като сигурни, подходящи като естество и задължения за тях, съобразени с индивидуалния им статус (здравословно състояние, семейно положение и др.). Според 93% от интервюираните младежи осигурените работни места са били в съответствие с безопасните и здравословни условия на труд.

Чрез индикаторите, които измерват качеството на предложеното работното място, можем да обобщим следните области, в които предложенията за работа водят до висока удовлетвореност сред участниците в схемата:

- ▶ Местоположение – 68% изключително удовлетворени, общо удовлетворени 96%;
- ▶ Сигурност на работното място – 64% изключително удовлетворени, общо удовлетворени 92%;
- ▶ Естество на предложената работа и конкретните задължения – 62% изключително удовлетворени, общо удовлетворени 82%;
- ▶ Осигуровки – изключително удовлетворени 55%, общо удовлетворени 90%;
- ▶ Съвпадение между професионална подготовка и конкретно предложение – 51% изключително удовлетворени, общо удовлетворени 88%;
- ▶ Леко спада удовлетвореността по отношение на срока на договора, по отношение на възможностите за допълнително обучение и развитие 49-46% изключително удовлетворени, частично удовлетворени – 29-37%;
- ▶ Най-ниска е удовлетвореността по отношение на заплащането и възможността с предложеното възнаграждение младежите да покриват преките си нужди (съответно 24% и 39% изключително удовлетворени). Трябва да отбележим, че удовлетвореността от предложеното заплащане сред участници, които са получили предложение от друг работодател, а не този, при който са били по време на участието си в схемата, е по-високо. Много често другите работодатели предлагат комбинирано заплащане – основна заплата, плюс допълнително възнаграждение според резултати, но пък за сметка на това, по-често предлагат срочен трудов договор, тъй като имат нужда да се запознаят с кандидата – нещо, което работодатели от програмата вече са направили. По отношение на удовлетвореността дали по този начин младежите могат с предложените доходи да покрият преките си нужди – отговорите са сходни, дори още по-неблагоприятни спрямо отговорите на останалите участници, които са получили предложение от работодателя, при който са били. Това още веднъж показва, че за голяма част от длъжностите в България, особено тези за млади специалисти, нивата на заплащане остават твърде ниски и не успяват да покрият базовите нужди на младежите;
- ▶ По останалите характеристики, получените предложения при друг работодател са сходни или дори по-благоприятни, отколкото предложенията на работодателите, при които младежите са били по време на участието си в програмата.

Получили предложение за работа от работодателя, при който са били по време на участието си в програмата	Изключително съм доволен	По-скоро доволен	По-скоро недоволен	Напълно недоволен
Местоположение	68,0	28,0	4,0	
По отношение на сигурността на това работно място	64,0	28,0	4,0	4,0
По отношение на естеството на предложената работа и конкретните задължения	62,0	20,0	12,0	6,0
По отношение на осигуровките, които ще ми бъдат правени	55,1	34,7	4,1	6,1
По отношение на съпадението между професионалната ви подготовка и конкретната предложена длъжност	51,0	36,7	4,1	8,2
По отношение на срока на договора	49,0	36,7	8,2	6,1
По отношение на възможностите за допълнително обучение	46,9	28,6	14,3	10,2
По отношение на възможностите за развитие, които това работно място дава	45,8	33,3	8,3	12,5
По отношение на това, доколко с тази работа можете да покриете преките си нужди и очаквания	38,8	36,7	14,3	10,2

Получили предложение за работа от работодателя, при който са били по време на участието си в програмата	Исключително съм доволен	По-скоро доволен	По-скоро недоволен	Напълно недоволен
По отношение на предложеното заплащане	23,5	49,0	17,6	9,8

Изследване сред участници-младежи, получили предложение за работа от работодателя, при който са били

Получили предложение за работа от друг работодател	Исключително съм доволен	По-скоро доволен	По-скоро недоволен
По отношение на сигурността на това работно място	56,3	25,0	18,8
Местоположение	52,9	29,4	17,6
По отношение на естеството на предложената работа и конкретните задължения	50,0	38,9	11,1
По отношение на осигуровките, които ще ми бъдат правени	47,1	23,5	29,4
По отношение на възможностите за развитие, които това работно място дава	47,1	29,4	23,5
По отношение на предложеното заплащане	38,9	33,3	27,8
По отношение на съвпадението между професионалната ви подготовка и конкретната предложена длъжност	38,9	33,3	27,8
По отношение на това, доколко с тази работа можете да покриете преките си нужди и очаквания	33,3	44,4	22,2
По отношение на срока на договора	33,3	50,0	16,7
По отношение на възможностите за допълнително обучение	29,4	35,3	35,3

Изследване сред участници-младежи, получили предложение за работа от друг работодател

Кое от следното е валидно за предложението, което получихте от работодателя, при който бяхте на стаж/обучение или заетост или от друг работодател?		Същия работодател	Друг работодател
Продължителност на договора	Срочен договор	29%	61%
	Безсрочен договор	71%	39%
Вид заетост	На пълен работен ден	97%	81%
	На непълен работен ден	2%	15%
Вид заплащане	Сезонна	1%	4%
	Фиксирана заплата	83%	69%
	Основна заплата плюс доплащане	13%	19%
	Заплащане според резултата	4%	11%
Степен на отговорност	Висока степен на индивидуална отговорност	56%	50%
	Средна степен на индивидуална отговорност	39%	42%
	Ниска степен на индивидуална отговорност	5%	8%
Степен на самостоятелност	Висока степен на самостоятелност	45%	44%
	Средна степен на самостоятелност	46%	44%
	Ниска степен на самостоятелност	9%	12%
Социален статус и престиж	Високо престижна	38%	38%
	Средна по престиж	49%	46%
	Не особено престижна	13%	17%
Интелектуални предизвикателства	Висока степен на интелектуално предизвикателство	49%	38%
	Средна степен на интелектуално предизвикателство	45%	50%
	Ниска степен на интелектуално предизвикателство	7%	13%
Ниво на заплащане	Под минималните за длъжността осигурителни прагове	4%	8%
	Около минималните за длъжността осигурителни прагове	53%	33%
	Малко над минималните за длъжността осигурителни прагове	37%	37%
	Много над минималните за длъжността осигурителни прагове	6%	21%
Принос за обществото	С висок принос за обществото	23%	42%
	Среден принос за обществото	66%	37%
	Нисък принос за обществото	11%	21%

Източник: Изследване сред участници-младежи

1.5. Ефективност и ефикасност

Изпълняваните мерки по ИМЗ са програмирани, така че да обхващат всички формулирани целеви групи на програмата. Като цяло, може да се твърди, че програмата има значителна роля за постигане целите на ОП РЧР. Съгласно Доклада за напредъка¹⁹ (както и на база данни от АЗ) резултатите от изпълнението на мерките по ИМЗ показват, че броят на включените в заетост младежи към 31.12.2015 г. възлиза на 4.9 хил.д., от тях включени в стажуване са 1.6 хил.д., а тези включени в обучение – 3.2 хил.д. Докладът посочва, че делът на обхванатите в схемите младежи на възраст до 24 год. е 29%, а този на младежите между 25 и 29 год. – 71%.

Степента на постигане на заложените цели съответства на размера на изплатените средства, който възлиза на около 10% от предвидения за мерките бюджет. Към този момент не могат да бъдат идентифицирани съществени фактори, които да попречат на постигането на целите на програмата. Най-висока степен на постигане на заложената цел се наблюдава при индикатора „Безработни участници на възраст 25-29 г. вкл., със завършено средно или висше образование без професионален опит“ – към 31.12.2015 г. е постигната 34% от целта. На следващо място по постигане на целите се нареждат индикаторите: „Трайно безработни участници на възраст 25-29 г.“ – 19%; „Безработни участници на възраст 25-29 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ и „Безработни участници на възраст 15-24 г. вкл., със завършено средно или висше образование без професионален опит“ – 14%;. Относително по-ниска е степента на

¹⁹ Доклад до ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ И МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА, Ивайло Калфин за реализация на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта (НПИЕГМ) за и към м. декември 2015 г. от 27.01.2016 г.

постигане на целите при следните индикатори: „Безработни участници от ромски произход на възраст 25-29 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ – 7%; „Безработни участници на възраст 15-24 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ и „Трайно безработни участници на възраст 15-24 г.“ – 5%; и „Безработни участници от ромски произход на възраст 15-24 г. вкл., с основна или по-ниска образователна степен“ – 2%.

Същевременно тези много добри резултати откъм ефективност са постигнати при изразходване само на 1/10 от предвидения по проекта бюджет. Към края на 2015 г. са изразходвани 3.5 млн. лв. по програмата, което прави по 590.6 лв. средно изплатени средства за едно лице по програмата, която стойност е значително по-ниска от разходите за труд на едно наето лице в частния сектор, които възлизат на 957 лв. месечно²⁰. Все пак, средните разходи за едно включено лице по програмата са съпоставими с данните на НСИ за средна брутна месечна заплата по възрастови групи за наетите на възраст 20-29 г. и съответната данъчна и осигурителна тежест върху разходите за труд, което показва, че като цяло разходването на средствата е ефикасно и отговаря на пазарните реалности. Въпреки това, оценката констатира значителна разлика между средните разходи за участник по икономически дейности и региони:

- 1) Най-ефикасно са вложени средствата в следните отрасли: култура; дейности на домакинствата като работодатели и в преработващата промишленост, а най-неефикасни са направените разходи по договори с работодатели от: добивната промишленост; производство и разпределение на електрическа енергия; професионалните дейности и операциите с недвижими имоти.
- 2) Най-ефикасно се изразходват средствата в областите Стара Загора; Разград и Враца, а най-неефикасно и съответно най-много изплатени средства за едно наето лице по програмата се наблюдават в областите Ямбол; Смолян; Бургас; Добрич; Пазарджик и Кюстендил.

Към момента може да се обобщи, че постигнатите резултати оправдават вложените средства от гледна точка на тяхната ефективност и ефикасност. Изпълняваните мерки и вложените средства имат синергиен ефект и създават благоприятни възможности, както за участвалите работодатели, така и за включените младежи и те са ефективни по отношение на своите основни цели: създаване на заетост, натрупване на знания, умения и опит, и повишаване на шансовете за реализация на младежите. Все пак, схемите имат потенциал за подобряване на ефективността и ефикасността от изпълнението им.

6. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРИЕТИТЕ МЕРКИ (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)²¹

а) проблеми, свързани с изпълнението на програмата и приетите мерки.

Не са констатирани проблеми, свързани с изпълнението на програмата.

7. РЕЗЮМЕ ЗА ГРАЖДАНИТЕ (член 50, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1303/2013) (представено в приложение)

Резюмето за гражданите на съдържанието на годишните и окончателните доклади за изпълнението се публикува и качва като отделен файл под формата на приложение към годишния и окончателния доклади за изпълнението.

ОП РЧР 2014-2020 г. е първата оперативна програма, която стартира в България за новата финансова рамка 2014–2020 г. на Европейския съюз и вече има добри темпове на изпълнение на първите стартирани операции.

²⁰ По данни на НСИ разходите на работодателите за труд за едно наето лице по трудово и служебно правоотношение през 2014 година са средно 11481 лв. или по 957 лв. месечно.

²¹ Структурираните данни, необходими за доклада за ИМЗ, който ще бъде представен през април 2015 г. в съответствие с член 19, параграф 3 и приложение II към Регламент (ЕС) № 1304/2013.

ОП РЧР е с общ бюджет от 2, 136 млрд. лв., като най-голям дял сред тях има финансирането за мерки на пазара на труда – за заетост по програмата са предвидени 1 266 млн. лв. Социалното включване на уязвими групи ще бъде подпомогнато с 658 млн. лв. И в двете направления финансирането надхвърля това от програмния период 2007 – 2013 г. Планирани са 86 млн. лв. за подкрепа на мерки за институциите в сферите на условията на труд, социалното включване, равните възможности и недискриминацията. Транснационалното сътрудничество в целия обхват на програмата ще бъде финансирано с 39 млн. лв. Остатъкът от 87 млн. лв. ще бъде използван за осигуряване на всички аспекти от управлението на ОП РЧР, както и за информирание и изграждане на капацитет на бенефициентите.

Програмираните средства по ОП РЧР 2014-2020 г. са над 1.1 млрд. лв. или 52 % от стойността на програмата.

Общият размер на средства по процедури, които стартираха през отчетната година надхвърли 700 млн. лв.

В сферата на пазара на труда до края на 2015 г. общият брой на стартиралите операции достигна 7, като през 2014 г. бе обявена 1 операция, а през 2015 още 6 операции. Операциите, които са програмирани със средства по Инициативата за младежка заетост, са общо три, като операция „Младежка заетост“ е обявена още през 2014 г. По операция „Активни“, която се реализира чрез процедура за подбор на проекти, през 2016 г. се подписват договори, а по операция „Обучения и заетост на младите хора“, договорена с конкретния бенефициент АЗ, още в началото на 2016 г. започна прием на заявки от страна на работодателите.

През 2016 г. ще започне и реалното изпълнение на още една операция, насочена към осигуряване на заетост и обучение за безработни лица – „Обучения и заетост“ с конкретен бенефициент Агенция по заетостта, като тя ще се реализира чрез предоставяне на ваучери за обучение и съответно заявки от страна на работодателите за заемане на свободни работни места.

През 2015 г. стартира и операция „Ново работно място 2015“, която се радва на изключителен интерес сред работодателите, поради което бюджетът ѝ бе увеличен с решение на КН на ОП РЧР 2014-2020 г. до 100 млн. лв. Подадени са над 3000 проектопредложения. През 2016 г. се очаква подписването на договори и стартиране на дейностите по проектите от тази схема.

В сферата на социалното включване през 2015 г. продължи предоставянето на услугата личен асистент със средства по операция „Нови алтернативи“ и операция „Независим живот“. С изпълнението на операция „Нови алтернативи“ стремежът е, от една страна да бъдат надградени постигнатите добри резултати по операция „Алтернативи“, която се реализира в предишния програмен период, а от друга да се осигури непрекъсваемост на предоставяне на услугата „личен асистент“ на уязвимите групи. Проектът е с национален обхват и се реализира в 28-те области на страната, като бенефициент е Агенцията за социално подпомагане в партньорство с 264 общини и 23 района на Столична община. Процедурата е иновативна по своята същност. Подкрепата е насочена към улесняване достъпа до здравни услуги и към развитие на социални услуги в общността за социалното включване на хората с увреждания, както и за улесняване достъпа им до заетост.

В рамките на операция „Нови алтернативи“ над 14 хиляди възрастни хора, лица с увреждания и деца бяха подпомогнати от 13 600 лични асистенти.

Превенция на социалното изключване, намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие и чрез подкрепа за дейността на създадените интегрирани социални услуги за деца от уязвими групи, вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители, е целта на операция „Услуги за ранно детско развитие“, която стартира през 2015 г. с допустими кандидати - общини на територията на Република България, получили финансиране в рамките на Проекта за социално включване, финансиран със заемни средства (заем 7612BG) от Международната банка за възстановяване и развитие /Световна банка/.

През 2015 г. стартира изпълнението на операция „Приеми ме 2015“. Нейната цел е да се усъвършенства и разшири обхвата на услугата „приемна грижа“ и да затвърди нейното предоставяне на местно ниво като алтернативна форма за отглеждане на деца в риск в семейна среда. Акцент е поставен към развитие на „специализирана приемна грижа“: за деца с увреждания; деца, жертви на насилие или трафик; деца, непридружени бежанци. Операцията се реализира като процедура на директно предоставяне с конкретен бенефициент Агенция за социално подпомагане в партньорство с общини и райони на общини на територията на цялата страна.

В сферата на модернизация на институциите в сферата на социалното включване, здравеопазването, равните възможности и недискриминацията и условията на труд стартираха 5 операции.

През 2015 г. стартира и операция „Нови стандарти за социални услуги“, насочена към подобряване достъпността, ефективността и процеса на деинституционализация на социалните услуги за децата, възрастните хора и пълнолетните, лица с увреждания и подобряване качеството на предоставяните социални услуги чрез анализ и разработване на актуални стандарти за качество и финансиране, съобразно нуждите на потребителите.

По приоритетни оси 1 и 3 започна изпълнението на операция „Центрове за заетост и социално подпомагане /ЦЗСП/“, по която ще се апробира модел на административно обслужване по интегриран начин чрез обезпечаване и подкрепа за дейността на ЦЗСП, които ще предоставят консултиране, ориентиране и информиране с цел улесняване достъпа на безработни лица и хора, получаващи социални помощи, до заетост и възможности за социално включване чрез по-активни услуги за намаляване периода на социално подпомагане. Друга операция, която се реализира в рамките на приоритетни оси 1 и 3 е „Оптимизация и иновации в ИА ГИТ“, която цели да оптимизира работните процеси в ИА ГИТ. Операцията предвижда усъвършенстване на методите за планиране на дейността на инспекторите чрез нова база данни за обектите за контрол и система за планиране на инспекционната дейност, отчитаща техния рисков потенциал. В същото време, операцията ще приложи дейности, насочени към повишаване капацитета на човешките ресурси в ИА ГИТ чрез внедряване на иновативни методи на обучение - електронна система за обучение и контрол на знанията и обучения в нововъзникнали сфери.

8. ДОКЛАД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (член 46 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

Когато управляващият орган реши да използва финансови инструменти, той трябва да изпрати на Комисията специален доклад за операциите с финансови инструменти, като приложение към Годишния доклад за изпълнението. ⁽²²⁾

Не е приложимо за периода 2014-2015 г.

---

²² Вж. приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014 на Комисията.